

Državni izpitni center

M 2 0 1 1 9 2 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 15. junij 2020

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nana Rítuper Rodež ♦ bralci Vestnika ♦ 24. 4./aprila 2014 ♦ fotografija/slika 		Za vsaki dve pravilni rešitvi 1 točka, skupaj 2 točki.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ neuradno ♦ javno ♦ neumetnostno ♦ publicistično ♦ nepropagandno ♦ predstavitveno 		Za dve pravilni podčrtavi po 1 točka; skupaj 3 točke.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	♦ Med Slovenci je uveljavljen stereotip, da se slovenščine ne spleča učiti, ker jo govori malo ljudi.		Po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ Objektivno.		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ A		
	1	♦ C		
	1	♦ D		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	♦ Negova zveni podobno kot beseda negovanje.		Po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	3	♦ Da slovensko manjšino tako v Porabju kot v Radgonskem kotu slovenska oblast in ministri ne glede na politične barve pogosto spregledajo, pa /.../		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	2	Fotografija prikazuje udeleženko okrogle mize.		Po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	♦ Etnična zaveza pomeni narodnostna./Vsak Slovenec se mora učiti svojega maternega jezika.		Po smislu.
	1	♦ Etična zaveza pomeni moralna./Učenje slovensčine je moralna obveza vsakega Slovenca.		Po smislu.
Skupaj	2			

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ E ♦ C ♦ B ♦ A ♦ D ♦ Č 		Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ A Zna govoriti.		
	1	♦ B Govoril je o aktualni problematiki		
	1	♦ C Govoril je spontano.		
	1	♦ Č S sosedom že leta ne govori.		
	1	♦ Č		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ slo		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ nje (prečrtano)		
	1	♦ njega		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ na literarno-fotografskem popoldnevu = prislovno določilo		
	1	♦ na negovskem gradu = prislovno določilo		
	1	♦ so se zvrstili – povedek		
	1	♦ Rezka Kanzian in Nina Orter, Robert Titan - Felix, Štefan Kardoš in Damjan Stanišič = osebek		
	1	♦ podčrtani vsi prilastiki		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	♦ Ne, ker manjka vejica.		
	2	♦ Da, je ustrezno zapisana.		
	Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	♦ DA		
	4	♦ S / S / S + S		Vse ali nič.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦ z Robertom Titanom - Felixom		
	1	♦ s Štefanom Kardošem		
	1	♦ z Damjanom Stanišičem		
	1	♦ z Normo Bale		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	♦ porabske		
	1	♦ radgonski	gornjeradgonski	
	1	♦ štajersko		
	1	♦ avstrijska		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ NE		
	1	♦ pripoveduje – sedanjiku/sedanjem času		
	1	♦ je prišla – pretekliku/preteklem času		
	1	♦ je znalo govoriti – pretekliku/preteklem času		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ Dobre poznavalke slovenskega jezika niso razbijale stereotipov o slovenščini.		
	2	♦ Namesto njim razumljive porabščine niso uvedli slovenskega jezika.		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	3	♦ To ga je stalo celo premoženje.		
	1	♦ pridevniška beseda/pridevnik		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	1	♦ predmet		
	1	♦ osebek		
	1	♦ povedkovo določilo		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14	2	♦ protivno (pripredje)		
	Skupaj	2		

IZPITNA POLA 2**Tvorjenje kratke besedilne vrste**

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Zgradba	2	♦ Oblika uradnega vabila	1 točka
		♦ Število besed	Za 10 besed pod mejo se odbije 1 točka.
Vsebina	2	♦ Kdo vabi	
	1	♦ Koga vabi/naslovnik	
	1	♦ Na kaj vabi	
	4	♦ Zakaj vabi	
	2	♦ Kje in kdaj bo potekala okrogla miza	
Jezikovna pravilnost	6		Za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka, do 0 točk.
Slog	2	♦ Upoštevanje načel dobrega jezikovnega sloga (zlasti načelo živosti in subjektivno ubeseditveno stališče)	
Skupaj	20		

Zgled:

Nina Horvat
MKC Lendava
Lendavska 10, Lendava

Lendava, 5. junija 2014

Ga. Valerija Pergar, svetovalka
za slovenski jezik
Zavod RS za šolstvo, OE Murska Sobota
Slomškova 5
9000 Murska Sobota

Vabilo

Spoštovana gospa Valerija Pergar,

vabimo Vas na okroglo mizo Ali se slovenščino splača učiti, ki bo v soboto, 15. junija 2014, ob 19. uri, v gledališki dvorani Kulturnega doma Lendava. Ker ste svetovalka za slovenski jezik v Porabju in skrbite za rabo slovenščine v okolju, kjer živi slovenska manjšina, Vas prosimo, da bi vodili našo okroglo mizo. S svojim poznavanjem položaja slovenske manjšine boste lahko veliko prispevali k strokovnosti razprave.

Za Vaše sodelovanje se Vam iskreno zahvaljujemo in Vas prosimo, da ga potrdite na telefonsko številko (02) 541 45 61.

Lep pozdrav

Nina Horvat,
organizatorica okrogle mize

IZPITNA POLA 3**Daljše esejsko besedilo****Vsebina**

Točke	Merila	Primer
5	Povzetek Bronjine življenjske poti	Bronjina življenjska pot se najbrž ne bi zelo razlikovala od življenjskih poti vrstnic, če je ne bi zaznamovala materina smrt zaradi raka, potem pa je kot zelo mlada za rakom zbolela še sama. Kot otrok je Bronja bila fizično posebna po tem, da je imela zraščena prsta na nogi, morda tudi po tem, da je njenega mlajšega brata povozil avtomobil prvič, ko so jo pustili samo z njim na dvorišče in bi morala paziti nanj, ali pa po tem, da je rada jedla omet. Zelo dobro je pisala spise, bila pa je tudi uspešna mlada smučarica. Živela je v povprečni (malo)meščanski družini v majhnem stanovanju brez dnevne sobe, zelo je bila navezana na mater, malo pa se je bala koleričnega očeta. Razvajala jo je babica Dada, z bratom Rokom pa sta spala v skupni sobi in se veliko igrala. Po materini smrti in uspešno zdravljenem raku jo je prizadela nova družinska tragedija, njen brat Rok se je smrtno ponesrečil v gorah.
5	Predstavitve Dade	Dada je Bronjina babica, njeno pravo ime je Mihaela; je nekdanja partizanka, mož Lojze, prav tako nekoč partizan, jo je zapustil zaradi druge ženske. Dada je tista, ki vnukinjo in vnuka razvaja s sladkorjem in nezdravo hrano, Bronja ima ves čas občutek, da ima vnuka Roka raje kot njo. Da je to morda res, se pokaže ob Rokovi nesreči, Dada njegove smrti ne more preboleti, postane drug človek. Sorodnike in hišo ima v Stražišču, kamor gredo večkrat na oddih, tam nekoč cela družina in sorodniki pričakajo novo leto, ne more odpustiti možu, da jo je zapustil. Bronja ima občutek, da Dada ve vse, poučuje jo tudi o intimnih, dekliskih stvareh.
3	Razlaga Dadinoga obnašanja v odlomku	Kako zelo je imela Dada rada Roka, se lepo vidi iz predloženega odlomka, ki govori o dogajanju tik po Rokovi nesreči v planinah. Je vsa siva, njen govor je mrtev, roke papirnate. Hodi v sobo in kot robot sprašuje Bronjo, ali misli, da Roku nista kupili dovolj dobre zaščitne čelade, čeprav ve, da sta mu kupili najboljšo, kar jih je bilo na trgu. Dada ni več isti človek, kot je bila, in to se kaže tudi v nadaljevanju romana, izgubila je svojega najljubšega vnuka.
6	Presoja Dadinine in Rokove vloge v Bronjinem življenju pred materino smrtjo in po njej	Dada je tipična babica. Medtem ko so starši tisti, ki svojim otrokom prepovedujejo in ukazujejo, jih varujejo pred pastmi sodobnosti, pa so stari starši tisti, ki svoje vnuke razvajajo in jih seznanjajo s tradicijo (upor proti okupatorju, ljudsko pesništvo ipd.). Dadin vloga pa se v Bronjinem življenju spremeni, ko umre Bronjina mama; Bronji poskuša nadomestiti "odsotno" mater, kolikor je to mogoče, postane njena edina prava tolažnica, svetovalka in vodnica. Rok je Bronjin mlajši brat. Bronja je v vlogi sestre, ki mora skrbeti za mlajšega brata, paziti nanj, zelo sta povezana. Po materini smrti Rok hitro začne odraščati, Bronja ne more biti več pokroviteljska do njega, sam se odloča o svoji poti, do sestre pa postaja zafrkljiv in hudomušen, vendar pa ves čas ljubeč.
6	Primerjava in ovrednotenje romana Belo se pere na devetdeset s poljubnim slovenskim avtobiografskim literarnim delom	Ko govorimo o avtobiografskem romanu v sodobni slovenski književnosti, je težko iti mimo Lojzeta Kovačiča in romana Prišleki, ki ga mnogi označujejo celo za najboljši slovenski roman 20. stoletja. Tudi Kovačič v romanu popisuje tragične in boleče dogodke, od selitve v novo okolje do očetove smrti, ki je zanj podobno usodna, kot je za Bronjo materina. Kovačič je preživel dva totalitarizma, nacističnega med vojno in komunističnega po njej, bil je v nemilosti oblasti, zato se njegova usoda morda zdi tragičnejša in pretresljivejša od Bronjine, ki je živela v mirnem času in je vsaj zgodovinske sile in silnice niso bičale tako močno. Primerjamo pa ju lahko v brezkompromisnem izpovedovanju intimne usode, ki je boleča za vsakega po svoje. Jezik in slog Bronje Žakej sta komunikativnejša in prijaznejša do bralca, vendar pa kljub vsemu zanimiva in ne banalna.
25		

Jezikovna pravilnost

Točke	Merila	Dodatna navodila
5		Za štiri istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka.

Slog

Točke	Merila	Dodatna navodila
3		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neutemeljeno rabo slogovno zaznamovanih besed in oblik ter stavčnih konstrukcij, za neupoštevanje drugih načel uspešnega sporočanja.

Zgradba

Točke	Merila	Dodatna navodila
2		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neskladje med zunanjo in notranjo členitvijo, neupoštevanje obsega (najmanj 400 besed), odsotnost uvoda in/ali zaključka, nepovezanost sestavin besedila.